

Domein Veiligheid

Aan de gemeenteraad

29 april 2014
Verseonnummer 34127

Onderwerp: Drank- en Horecaverordening gemeente Ridderkerk 2014

1. Voorstel

Voorgesteld wordt de ter inzage liggende "Drank- en Horecaverordening gemeente Ridderkerk 2014" vast te stellen.

2. Aanleiding

Op 1 januari 2013 is de nieuwe Drank- en Horecawet in werking getreden. De nieuwe wet verplicht de gemeenteraad, bij verordening regels te stellen, ter voorkoming van oneerlijke mededinging, waaraan paracommerciële rechtspersonen zich te houden hebben bij het verstrekken van alcoholhoudende drank. Daarnaast is een artikel in de verordening opgenomen dat het verstrekken van sterke drank in bepaalde inrichtingen verbiedt.

3. Beoogd effect

- Voldoen aan de regels van de Drank- en Horecawet.
- Reguleren oneerlijke mededinging van paracommerciële instellingen ten opzichte van de commerciële horecabedrijven.
- Reguleren verstrekking sterke drank.

4. Aspecten

Paracommerciële rechtspersonen zijn rechtspersonen, niet zijnde een naamloze of besloten vennootschap, die zich primair richten op activiteiten van recreatieve, sportieve, sociaal-culturele, educatieve, levensbeschouwelijke of godsdienstige aard. In de praktijk is de ondernemingsvorm van een paracommerciële rechtspersoon bijna altijd een stichting of een vereniging. De exploitatie van de bar (verkoop alcoholische dranken) in eigen beheer is een nevenactiviteit. In Ridderkerk zijn 36 paracommerciële rechtspersonen actief. De wetgever gaat er van uit dat er geen onnodige beperkingen aan paracommerciële instellingen worden opgelegd gezien de belangrijke maatschappelijke functie die deze instellingen vervullen.

Paracommerciële rechtspersonen kunnen oneerlijke concurrentie vormen ten opzichte van commerciële horecabedrijven doordat paracommerciële rechtspersonen gebruik kunnen maken van directe of indirecte voordelen zoals subsidiëring, fiscale vrijstellingen en het werken met vrijwilligers. Hierdoor zijn zij in staat lagere prijzen te hanteren dan de commerciële horeca. Het is niet de bedoeling dat paracommerciële rechtspersonen de positie van de commerciële horeca in onevenredige mate aantasten. Of er sprake is van oneerlijke mededinging, hangt af van de plaatselijke situatie.

De volgende onderwerpen moeten volgens de Drank- en Horecawet voor paracommercie in de verordening worden geregeld:

- a. de schenktijden voor alcoholhoudende drank;
- b. het schenken van alcoholhoudende drank tijdens bijeenkomsten van persoonlijke aard, zoals bruiloften en partijen;

- c. het schenken van alcoholhoudende drank tijdens bijeenkomsten gericht op personen die niet of niet rechtstreeks bij de activiteiten van de betreffende rechtspersoon betrokken zijn.

Ad a

In de verordening is ervoor gekozen om de schenktijden te koppelen aan vaste tijden (van 12:00 uur tot 1:00 uur). Op deze wijze wordt voldaan aan de verschillende gewenste schenktijden die volgen uit de aard van de paracommerciële inrichtingen. In de praktijk zal de alcoholverstrekking voornamelijk plaatsvinden tijdens verenigingsgebonden activiteiten. Buiten de tijden van de verenigingsgebonden activiteiten, zal de alcoholverstrekking marginaal zijn. Wanneer mocht blijken (o.a. door toezicht en handhaving) dat er alcoholverstrekking plaatsvindt die niet aansluit op wat passend is voor paracommerciële inrichtingen, kan dat leiden tot herziening van de toegestane schenktijden in de verordening.

Door invoering van de schenktijden in de verordening vervalt de in november 2000 in de Drank- en Horecawet opgenomen eis dat paracommerciële rechtspersonen in een bestuursreglement (huisreglement) schenktijden opnemen. Met het reguleren van de schenktijden van de paracommerciële horeca wordt bereikt dat het verstrekken van alcoholhoudende drank een nevenactiviteit van de vereniging blijft naast de primaire activiteiten van recreatieve, sportieve, sociaal culturele, educatieve, levensbeschouwelijke of godsdienstige aard. Deze maatregel past binnen het uitgangspunt van de wijziging van de Drank- en Horecawet om de verantwoordelijkheid voor het lokale alcoholbeleid, en dus ook de schenktijden van paracommerciële inrichtingen, meer een zaak van de gemeenteraad te laten worden dan tot nu toe het geval was. Het waren in de praktijk toch veelal de paracommerciële rechtspersonen zelf die hun schenktijden bepaalden (en vastlegden in het bestuursreglement). Het bestuursreglement blijft overigens wel verplicht. In het reglement dient in elk geval vastgelegd te worden welke normen het bestuur stelt aan de voorlichtingsinstructie die de barvrijwilligers krijgen. Ook moet in het bestuursreglement opgenomen worden hoe wordt toegezien op de naleving van het reglement.

Ad b en c

Artikel 4 van de Drank- en Horecawet bevat de verplichting, bij gemeentelijke verordening, regels te stellen waaraan paracommerciële rechtspersonen zich te houden hebben bij bijeenkomsten van persoonlijke aard en bij bijeenkomsten die gericht zijn op personen die niet of niet rechtstreeks bij de activiteiten van de betreffende rechtspersoon zijn betrokken. De Drank- en Horecawet biedt in artikel 4 geen ruimte om bijeenkomsten van persoonlijke aard of van derden geheel te verbieden. In deze verordening wordt uitsluitend de alcoholverstrekking tijdens dit soort bijeenkomsten gereguleerd. Bij bijeenkomsten waarbij de paracommerciële rechtspersonen geen alcohol verstrekken, speelt het concurrentievoordeel dat ontstaat als gevolg van de lichtere eisen die de wet aan deze rechtspersonen stelt, een veel mindere rol. Vanzelfsprekend zal de paracommerciële rechtspersoon bij het houden van dergelijke bijeenkomsten wel aan de overige regelgeving, zoals het bestemmingsplan, moeten voldoen.

In deze verordening is er voor gekozen om alcoholverstrekking door paracommerciële rechtspersonen tijdens bijeenkomsten van persoonlijke aard en/of bijeenkomsten van derden, maximaal zes keer per jaar toe te staan. Dit is opgenomen omdat paracommerciële rechtspersonen een steeds meer relevante rol vervullen in het ter beschikking stellen van ruimten voor bijeenkomsten die niet direct met de verenigingsactiviteiten zijn verbonden maar wel van maatschappelijk belang zijn. Een geheel verbod voor het schenken van alcohol zou deze ontwikkeling te veel inperken. Hoewel er dus de nodige flexibiliteit wordt geboden, is het niet de bedoeling dat de mogelijkheid tot het houden van dergelijke bijeenkomsten in de media (vanuit commercieel oogpunt) openlijk worden aangeprezen. Op grond van artikel 5 lid 3 in de verordening, is dit verboden.

In artikel 4 lid 4 van de Drank- en Horecawet is de mogelijkheid opgenomen voor de burgemeester om met het oog op bijzondere gelegenheden van zeer tijdelijke aard, voor een aaneengesloten periode van ten hoogste twaalf dagen, ontheffing te verlenen van de in de verordening vastgelegde schenktijden en/of ontheffing te verlenen van de beperkingen voor bijeenkomsten van persoonlijke aard en derden. Aan deze ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden. Het gaat hier om bijzondere gebeurtenissen zoals carnavalsvieringen, viering kampioenschappen, toernooien e.d. Omdat het een bevoegdheid is van de burgemeester die in de wet specifiek wordt vermeld, is de ontheffingsmogelijkheid niet opgenomen in de verordening.

Artikel 25a van de Drank- en Horecawet biedt de mogelijkheid om het schenken van sterke drank door bepaalde inrichtingen te verbieden. Onderstaand artikel is in de verordening opgenomen:

“Verbod verstrekken sterke drank

Het is verboden bedrijfsmatig of anders dan om niet sterke drank te verstrekken in een inrichting:

1. die deel uitmaakt van een gebouw dat of waarvan een onderdeel in hoofdzaak in gebruik is bij één of meer sportorganisaties of -instellingen;
2. die deel uitmaakt van een gebouw dat uitsluitend of in hoofdzaak wordt gebruikt voor het geven van onderwijs;
3. die deel uitmaakt van een gebouw dat of waarvan een onderdeel uitsluitend of in hoofdzaak gebruikt wordt door personen jonger dan 18 jaar;
4. waarin uitsluitend of in hoofdzaak geringe eetwaren zoals belegde broodjes, patates-frites en/of andere snacks en ijs worden verkocht.”

Dit artikel heeft niet als doel het tegengaan van oneerlijke mededinging, maar het tegengaan van onverantwoorde verstrekking van alcohol, vooral aan jongeren. Omdat het schenken van sterke drank zover afwijkt van de doelstellingen van de in dit artikel genoemde inrichtingen, wordt een ontheffingsmogelijkheid niet in de verordening opgenomen waarmee het doel van alcoholmatiging beter wordt bereikt. De in het artikel genoemde inrichtingen zijn niet alleen paracommerciële inrichtingen.

Koninklijke Horeca Nederland

Naar aanleiding van de nieuwe Drank- en Horecawet heeft Koninklijke Horeca Nederland (KHN), voor het onderdeel paracommercie, een “Position Paper DHW” uitgegeven. Samengevat doet de KHN de volgende voorstellen:

- uniforme regels voor de schenktijden voor paracommerciële inrichtingen vastleggen met vaste en beperkte schenktijden;
- een verbod om alcoholhoudende drank te schenken bij bijeenkomsten van persoonlijke aard (en bijeenkomsten van derden) en een verbod op verhuur van de kantine en inventaris aan derden;
- ontheffingsmogelijkheden zoveel mogelijk koppelen aan afwijkende sluitingstijden en geen of zeer weinig ruimte te laten voor andere festiviteiten;
- bij paracommerciële rechtspersonen die zich richten op activiteiten van sportieve aard, schenktijden koppelen aan verenigingsactiviteiten maar die in ieder geval te beperken tot: maandag t/m vrijdag van 16.00 uur tot 23.00 uur, zaterdag tussen 17.00 uur en 23.00 uur en op zondag van 14.00 uur tot 23.00 uur;
- overige paracommerciële inrichtingen schenktijden te koppelen aan verenigingsactiviteiten maar die in ieder geval te beperken tussen 16.00 uur en 23.00 uur;
- zeer beperkte inzet van de ontheffingsmogelijkheid van de burgemeester en bijvoorbeeld het aantal ontheffingen aan een jaarlijks maximum te verbinden.

Naar de mening van het college zijn de voorstellen van KHN te rigide en doen geen recht aan de praktijk zoals die nu in Ridderkerk aanwezig is. De wetgever heeft beoogd geen onnodige beperkingen aan paracommerciële inrichtingen op te leggen. Met betrekking tot de schenktijden

van paracommerciële inrichtingen, is het aannemelijk dat de alcoholverstreking op en rond de verenigingsactiviteiten zullen plaatsvinden. Daarbuiten zal de alcoholverstreking minimaal zijn. Er ligt ook een bijzondere verantwoordelijkheid bij de paracommerciële inrichtingen om hier verantwoord mee om te gaan. Het (kleinschalig) toestaan van het schenken van alcohol bij bijeenkomsten van persoonlijke aard en/of bijeenkomsten van derden, biedt de verenigingen de nodige ruimte om een maatschappelijke rol te kunnen vervullen. Mocht er misbruik plaatsvinden dan zal de burgemeester hierop gepast reageren.

De burgemeester zal verzoeken tot ontheffing voor bijzondere gelegenheden van tijdelijke aard, inhoudelijk beoordelen. De Drank- en Horecawet geeft in de toelichting aan met de ontheffing terughoudend om te gaan. Dit zal ook uitgangspunt zijn. De ontheffing wordt voornamelijk toegepast bij bijeenkomsten van een bijzonder karakter (bv. carnaval, toernooien, kampioensfeesten. Koningsdag e.d.). Die zijn of sterk clubgebonden of dienen een maatschappelijk doel. Er is dan nauwelijks sprake van oneerlijke mededinging.

5. Aanpak/Uitvoering

Toezicht op en handhaving van de verordening is een gemeentelijke taak die is belegd bij de afdeling Toezicht en Handhaving. Bij paracommerciële inrichtingen is het allereerst van belang dat er wordt ingezet op preventie. Paracommerciële instellingen doen veel goed werk voor de gemeenschap. Er wordt veelal gewerkt met vrijwilligers voor wie het werk aantrekkelijk moet blijven en die vaak een meer beperkte kennis hebben van de geldende wet- en regelgeving. Er worden controles opgenomen in het werkplan van de toezichthouders DHW.

Na vaststelling door de raad volgt kennisgeving in De Combinatie, op overheid.nl en op de website van de gemeente. De paracommerciële inrichtingen ontvangen een voorlichtingsbrief met een afschrift van de verordening. In de brief worden contactpersonen genoemd waaraan inhoudelijke vragen kunnen worden gesteld. De toezichthouders brengen, wanneer gewenst door de bestuursleden van de inrichtingen (en ook pro-actief), bezoeken aan de paracommerciële inrichtingen. De uitvoering van de verordening wordt regelmatig bestuurlijk besproken. Wanneer hier aanleiding toe is, wordt de gemeenteraad geïnformeerd.

6. Kosten/Opbrengsten/Dekking

De beleidsuren en de toezichten verbonden aan de verordening zijn belegd binnen de bestaande formatie. Er zijn geen financiële gevolgen.

Het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,
de secretaris, de burgemeester,

dhr. H.W.J. Klaucke

mw. A. Attema